

Irena Jarzębska, Barbara Buczek-Płachtowa

Raciąż, pow. Sierpc

Informator Archeologiczny : badania 6, 217-218

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przebadano, zachowaną połówkę pieca przypuszczalnie garncarskiego, o dwóch komorach tj. paleniska i komory górnej o średnicy około 1,50 m. Pośrodku znajdował się mocno zniszczony ruszt gliniany ze śladami otworów. We wnętrzu pieca znaleziono kilka fragmentów gładzonego naczynia z okresu rzymskiego.

Na całym przebadanym terenie zaobserwowano występowanie warstwy kulturowej z materiałem wczesnośredniowiecznym, natomiast na niewielkim obszarze stwierdzono warstwę kulturową z ceramiką rzymską. Ponadto wyeksplorowano 10 obiektów: głównie jam owalnych, różnych rozmiarów, przypuszczalnie o charakterze gospodarczym oraz ziemianki o kształcie czworokątnym, z których dwie posiadały paleniska. W obiektach wystąpił wyłącznie materiał wczesnośredniowieczny.

Ceramika z okresu wpływów rzymskich była reprezentowana przez kilka fragmentów naczynka dwustożkowatego o powierzchni gładzonej. W większości ilości występowały fragmenty naczyń kuchennych o powierzchni chropowatej. Wydobyto także dużą ilość ceramiki wczesnośredniowiecznej w postaci fragmentów naczyń jajowatych najczęściej zdobionych ornamentem falistym.

Na późny okres wpływów rzymskich należy przypuszczalnie datować piec i fragment warstwy kulturowej, zaś obiekty i główna część warstwy odpowiadałaby wczesnej fazie wczesnego średniowiecza.

Ze względu na ciągłe niszczenie stanowiska należy kontynuować ratownicze prace archeologiczne.

PRZYWÓŹ, pow. Wieluń

Stanowisko 1 a

patrz okres wpływów rzymskich

RACIĄŻ, pow. Sierpc

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
P.P. PKZ Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Irena Jarzębska
pod kierunkiem mgr Barbary Buczek-Płach-
towej. Finansował WKZ w Warszawie. Piąty
sezon badań. Grodziako wczesnośredniowiecz-
ne /X-XII w./.

Celem badań było odsłonięcie wjazdu grodowego uchwyconego częściowo w południowej części grodu, w pobliżu wewnętrznego stoku wału. Kontynuowano także badania na terenie majdanu.

W arach 41 i 42 założono dwa wykopy o wymiarach 5 x 2,5 m., w których pod warstwą humusu odsłonięto dalszą część wjazdu w postaci kilku belek ułożonych

równoległe do siebie. Stanowiły one ciąg szerokości 3 m., poprzeczny w stosunku do przebiegu wału. Piaszczystą podstawę wjazdu wzmocniono moszczeniem drewnym obecnie silnie rozłożonym.

W wale rysującym się wyraźnie w postaci brunatnej ziemi na piaszczystym podłożu, odsłonięto płaskie belki leżące równoległe i ciasno obok siebie/tworzą rodzaj podłogi/. Dwie z belek miały w środku niewielkie prostokątne otwory. "Podłoga" wystąpiła na przedłużeniu wjazdu i zapewne stanowiła jego kontynuację. Podłoga, na którym ją ułożono, wzmocniono dodatkową warstwą wiórów drewnianych. Tego rodzaju umocnienie podłoża zaobserwowano również na innych odcinkach wału.

Na styku wału z majdanem odsłonięto dalszy fragment konstrukcji przekładowej szerokości około 1 m., biegnącej wzdłuż wewnętrznego stoku wału. Ponadto odsłonięto fragment ulicy biegnącej wzdłuż wewnętrznego stoku wału, która rysuje się jako wkop poprzeczny w stosunku do wjazdu, wypełniony beleczkami drewnianymi wspartymi na legarach zabezpieczonych przed rozsuwaniem się na zewnątrz, pionowo wbitymi kołkami.

Z terenu wału zebrano kilka fragmentów naczyń oraz kości zwierzęce. Naczynia mają barwę brązową lub brunatną, słabo wypalone z dużą domieszką grubego piasku i tłucznia. Chronologicznie mieszczą się w X - XI wieku.

Na majdanie, w wykopie / 10 x 3 m/ pod warstwą humusu wystąpił zarys okrągłej lub owalnej w planie jamy / wsch. jej część uległa zniszczeniu przez współczesny rów odwadniający/, w przekroju poprzecznym zbliżna jest kształtem do wydłużonego owalu / 3 x 1,9 m, głęb. 70 cm/. W jej partii środkowej zalega ciemnobrunatna ziemia ze skupiskami spalenizny, kamieniami granitowymi, niektóre ze śladami działania ognia. Blżej krawędzi występuje brązowa ziemia z piaskiem. Boki oraz dno jamy wyłożono brukiem kamiennym /granity/. Znalaziono w niej liczne zabytki ruchome w postaci kości zwierzęcych, fragmentów naczyń glinianych, nożyka żelaznego silnie skorodowanego i bryłki szlaku żelaznej.

Naczynia głównie brązowe, brunatne, rzadko szare mają grubą domieszkę piasku i tłuczenia, były słabo wypalone, z małą różnorodnością form w sposobie ukształtowania wylewu. Mieszczą się w ramach chronologicznych X-XII w.

RACIAŹ, pow. Tuchola

Katedra Archeologii

Uniwersytetu Łódzkiego

Pomorska Ekspedycja Archeologiczna

Badania prowadził doc. dr Jerzy Kmiecicki.

/Sprawozdanie opracowała mgr Małgorzata

Kowalczyk/, finansował Uniwersytet Łódzki i